

avtotehna

GLASILO

Št. 12

LETO 2

DECEMBER 1976

Abstraktna statistika

TISOČ — iskric
zaiskri se
DEVETSTO — jih
tako j ugasne
SEDEMDESET —
pravih le rodi se
SEDEM — od vseh
jih šele hasne.

TISOČ — je lahko
poprečje
DEVETSTO —
številka fiksna
SEDEMDESET — jih
govori narečje
SEDEM — jih na vrh
pritiska.

TISOČ — šlo je v
bolniško
DEVETSTO — vozil
prodanih
SEDEMDESET — jih
ima vikend hiško
SEDEM — stolčkov
je oddanih.

TISOČ — jih je že
brez dela
DEVETSTO — jih
zabušava
SEDEMDESET —
zares jih dela
SEDEM — delo
odobrava.

TISOČ — sreč si vsi
želimo
DEVETSTO — jih
koj odpade
SEDEMDESET —
jih kar prespimo
SEDEM — let je brez
nagrade.

TISOČ — ni ljudi
v podjetju
DEVETSTO — še let
kaj mine
SEDEMDESET — jih
živi v zavetju
SEDEM — se naprej
jih rine.

TISOČ — pišemo tri
ničle
DEVETSTO — je
devet stotakov
SEDEMDESET —
desetke pičle
SEDEM — je le par
korakov.

TISOČ — let je dolga
doba
DEVETSTO — manj
za spoznanje
SEDEMDESET —
kvadratov, to ni soba
SEDEM — pa še ni
stanovanje.

TISOČ — kitic za leto
novo
DEVETSTO — daril
za žlahto
SEDEMDESET —
prispevkov za obnovo
SEDEM — plač za
cestno plahto.

S SONCEM V NOVO LETO

Srečno novo leto 1977

Szetna nova godina

Zakon o ljudski obrambi (1.)

Naše uredništvo se je v dogovoru z odborom za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito Avtotehne odločilo v nekaj nadaljevanjih predstaviti v septembru sprejet zakon o ljudski obrambi, družbeni samozaščiti in notranjih zadevah. Prepričani smo, da med našimi bralci ni nikogar, ki bi dejal »zakaj?«, kajti vsi vemo, da je vprašanje ljudske obrambe in družbene samozaščite ne samo stvar za to poklicanih organov in organizacij, temveč tudi naloga vsakega delavca-posameznika.

V našem Glasilu nimamo namena zakon dobesedno prepisati, temveč v poljubnem jeziku podati njegov pomen in bistvene novosti, ki jih prinaša. Odločili smo se tudi, da važne člene zakonov dobesedno prepišemo in vnesemo v naš tekst.

Zakon o ljudski obrambi in zakon o družbeni samozaščiti, varnosti in notranjih zadevah je objavljen v Ur. l. SRS, št. 23-1057/76 in velja od 19. 10. 1976 dalje

Iz njega zvmemo, da Socialistična republika Slovenija organizira in gradi ljudsko obrambo kot neločljiv del socialistične samoupravne družbene ureditve.

Družbena ureditev, kot jo imamo mi, pa je prvi pogoj za najširše možnosti organiziranja obrambnih priprav, priprav na SLO, reševanje ljudi in materialnih dobrin ob hudih nesrečah. Že prvi členi zakona točno določajo, da so nosilci ljudske obrambe vsi delovni ljudje in občani ter drugi subjekti samoupravne družbe. Ljudska obramba SRS je sestavni del ljudske obrambe SFRJ. Sistem je enoten in vanj so vključeni vsi delovni ljudje, TOZD, krajevne in druge skupnosti, SIS in družbenopolitične organizacije.

Naloge na področju ljudske obrambe in SLO nasploh se izvajajo v raznovrstnih oblikah splošnega ljudskega odpora.

Ljudska obramba pa temelji na:

— pravici in dolžnosti vseh delovnih ljudi in občanov, da se usposablja in organizirajo za obrambo države, da se bojujejo za ohranitev svobode in samoupravnih pravic, za obrambo in varovanje suverenosti, neodvisnosti in ozemeljske neokrnjenosti in da so v primeru napada na državo organizatorji in pobudniki oboroženega boja in drugih oblik odpora;

— pravici in dolžnosti TOZD in drugih organizacij združenega dela in skupnosti:

— da se pripravljajo, organizirajo in usposablja za delo v razmerah vojne, da se pripravljajo za boj proti napadalcu ter

— da organizirajo in mobilizirajo vse svoje človeške in materialne sile za obrambo države, varovanje delovnih ljudi in občanov ter materialnih dobrin.

Zakon o ljudski obrambi tudi točno precizira, kakšna je najpomembnejša in odločilna oblika upiranja agresiji. To je oborožen boj in vanj se mora vključiti vsak državljan.

Nosilec oboroženega boja pri nas so oborožene sile SFRJ, ki jih tvorijo JLA in teritorialna obramba, v času vojne pa še pripadniki milice in narodne zaščite in vsi delovni ljudje, ki natak ali

drugačen način sodelujejo pri odporu. Za dobro sodelovanje v oboroženem odporu pa ni dovolj samo materialna stran (orožje), ampak tudi zavest in aktivnost. Za to pa morajo skrbeti družbenopolitične organizacije na čelu z Zvezo komunistov Slovenije. Pravilno usmerjanje in usklajevanje priprav na ljudski odpor pa delovni ljudje in občani zagotavljajo z načrtovanjem. Tako morajo načrte in programe obvezno izdelati po TOZD, KS itd., ter jih usklajevati med seboj in dalje s poveljstvi in štabi oboroženih sil SFRJ.

Od elementov za dobro osnovo krepitve ljudske obrambe je na vsem mestu **družbena samozaščita**. Ta je trajna in vsakoletna oblika delovanja vseh družbenih subjektov in je najširši te-

melj varnosti države. Ravno zaradi take vloge ureja družbeno samozaščito pri nas poseben zakon.

Če v tem prvem delu spregovorimo še o pravicah in dolžnostih delovnih ljudi in občanov, moramo povedati:

»Obramba SRS in SFRJ je nedotakljiva in neodtujljiva pravica ter najvišja dolžnost in čast vseh delovnih ljudi in občanov.«

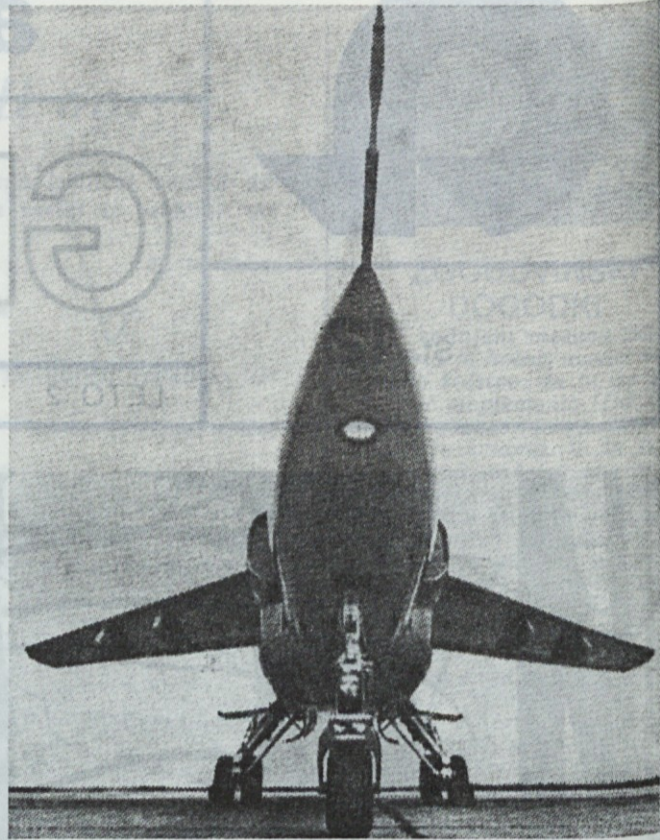
Se bolj je to precizirano z ustreznimi zakoni (npr. zakon o ljudski obrambi SFRJ, zakon o vojaški obveznosti itd.). Pri tem je važno dejstvo (za nas v Jugoslaviji sicer normalno), da ženske uresničujejo pravice in dolžnosti enakopravno z moškimi. Sicer pa pogledimo, kaj pravi člen 11 (v celoti):

1. Na področju ljudske obrambe izvršujejo delovni ljudje in občani naslednje pravice in dolžnosti:

1. Vojaško dolžnost — v JLA, teritorialni obrambi, milici in enotah za vojne zveze družbenopolitičnih skupnosti, med vojno pa tudi posamično, če se ne morejo pridružiti enotam in zavodom oboroženih sil.

2. Delovno dolžnost — v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, KS, SIS ter drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, organih družbenopolitičnih skupnosti in v družbenopolitičnih ter družbenih organizacijah in v oboroženih silah.

3. Dolžnost služiti v civilni zaščiti — v štabih in enotah civilne zaščite ter z izvaja-

Naš OREL

njem samozaščite in ukrepov civilne zaščite.

4. Dolžnost služiti v službi za opazovanje, javljanje, obveščanje in alarmiranje — v centrih za obveščanje in alarmiranje ter v drugih enotah te službe.

5. Dolžnost usposabljanja in pouka za obrambo in zaščito — med šolanjem, v mladinskih učnih enotah in centrih za pouk mladine, med vojaško službo, v civilni zaščiti, v službi za opazovanje, javljanje, obveščanje in alarmiranje, pri pouku prebivalstva, kakor tudi v TOZD in drugih OZD, KS, SIS ter drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih, organih družbenopolitičnih skupnosti ter družbenih organizacijah pri usposabljanju za svoje delo v vojni in v drugih izrednih razmerah.

6. Materialno dolžnost — z dajanjem predpisanih sredstev oboroženim silam, civilni zaščiti, službi za opazovanje, javljanje, obveščanje in alarmiranje ter organom družbenopolitičnih skupnosti in organizacijam, ki so posebnega pomena za ljudsko obrambo.

7. Dolžnost zagotavljanja varnosti ljudske obrambe — z družbeno samozaščito in z izvajanjem ukrepov za varnost in zavarovanje zaupnih podatkov ljudske obrambe, ki so določeni z zakonom in drugimi predpisi.

II. Naloge splošnega ljudskega odpora opravljajo in se

štejejo za pripadnike oboroženih sil v vojni tudi vsi delovni ljudje in občani, ki so vključeni v izvrševanje nalog narodne zaščite in v druge oblike družbene samozaščite kakor tudi vsi občani, ki z orožjem ali kako drugače sodelujejo pri odporu napadalcu.

III. Posamezne pravice in dolžnosti iz prvega odstavka tega člena se medsebojno ne izključujejo, izvršujejo pa se v skladu z zveznim in s tem zakonom.

IV. Poškodba ali bolezen, ki nastane pri izvrševanju pravic in dolžnosti iz prvega odstavka tega člena, se šteje za poškodbo pri delu. Za poškodbo pri delu se šteje tudi poškodba, nastala na poti pri odhodu z doma ali z delovnega mesta na zbirališče, oz. pri vrnitvi po opravljeni dolžnosti.

Seveda je nujno potrebno za doseg ciljev iz navedenega člena 11, da se vsi obvezniki organizirajo tako, da si zagotovijo najboljšo možnost. Povsem jasno je, da se mora ob vpoklicu vsak obveznik javiti na določeno mesto z vsemi dokumenti. V nasprotnem primeru se nalog izvrši po pooblaščenem organu. V zakonu je tudi precizirano, da poleg zakonsko določenih zagotovil ljudje v vojni in drugih nesrečah sami dajejo pomoč v obleki, obutvi, živilih itd., da pa morajo skrbno in po predpisih čuvati orožje in drugo opremo.

(Dalje prihodnjič)

Vezisti

SREČNO VOŽNJO!

15. januarja je dan poklicnih šoferjev in avtomehaničnikov. Na ta dan je namreč leta 1959 v organizacijo ZSAM vstopil kot redni član tov. Tito. V Sloveniji je trenutno 63 temeljnih organizacij ZSAM, v katerih je včlanjenih nad 12.000 poklicnih voznikov in avtomehaničnikov. Ob tem prazniku čestitamo poklicnim voznikom in avtomehaničnikom tudi iz našega podjetja in želimo srečno vožnjo.

Priprave na letno inventuro

Tudi letos bomo zaradi izredno hudih kazenskih sankcij zakona o knjigovodstvu OZD (Ur. l. SFRJ, št. 48/68, 56/69, 71/72, 32/75, 6/76) pristopili k letni inventuri ter izvršili popise in uskladitve s finančnim knjigovodstvom in zahtevali od predlagateljev računov, da obrazložijo nastale viške ali manjke.

Delavski sveti TOZD bodo odločali na podlagi dokumentacije in obrazložitve, kdo bo nosil manjko in koliko? Samo sklepi DS so dokumentacija za knjiženje ugotovljenih sprememb na podlagi inventure in finančne uskladitve.

A. Kaj smo dolžni storiti?

1. Imenovati inventurne komisije za Cent. DS.

2. Izdelati načrt priprav za popis.

3. Izdelati rokovnik za delo inventurnih komisij.

B. Kaj vse popisujemo:

1. Osnovna sredstva.

2. Sredstva skupne poravnave, zgradbe, stanovanja.

3. Drobní inventar, embalaža in avtomobilske gume.

4. Terjatve in obveznosti.

5. Surovine in material.

6. Polproizvode, gotove proizvode in nedokončano proizvodnjo.

7. Blagajno in vrednostne papirje.

8. Trgovsko blago.

Pri popisu moramo paziti, da dejansko popišemo vse, kar zasledimo na popisnih mestih, ter nato usklajujemo. Kajti rezultat popisa so elaborati, ki se dajejo organom upravljanja (DS) v razpravo in odločanje.

Pri določanju vrednosti zalog moramo izredno paziti na določbe zakona o ugotavljanju celotnega dohodka v OZD (Ur. l. SFRJ, 60/75) v točki 5 in 5-2 kjer se zahteva, da se vrednost blaga, ki se nahaja v skladiščih več kot eno leto, zmanjša za vrednost po naslednji lestvici:

1. Za 5%, če so zaloge starejše od 1. leta.

2. Za 25%, če so zaloge starejše od 2. let.

3. Za 50%, če so zaloge starejše od 3. let.

4. Za 50% za razne rezervne dele, če je stroj izven uporabe prvo leto!

5. Za 90%, ako je blago vrnjeno iz maloprodaje v skladišče!

6. Za 90% za rezervne dele, če so v skladišču več kot eno leto glede na tč. 5!

Tako zakon o določanju

vrednosti zalog obvezuje OZD, da zaloge razvrednotijo, ako ni prodaja izvršena v smislu zgoraj navedenih določb. Tu moram opozoriti direktorje TOZD, da kritično ocenijo elaborate popisa ter se držijo določb zakona, da ne bi prišlo do kazenskih sankcij, kajti posebno skrb morajo posvetiti tako imenovani zalogi, ki nastaja z oznako »V.O.« (vrnjeno — obračunano). Ta zaloga je praktično za odpis pod tč. 4 ter se šele nato preda v notranjo trgovino na realizacijo.

Želim opozoriti tudi na problem naših konsignacij in njihovih popisov.

Dosedanega načina ne bo več, kajti za vsako nespoštovanje dogovorov, ugotovljenih s strani GRS, se bo po predpisanem postopku zahtevala odprava, ali pa se bo v zaščito OZD in odgovornih oseb OZD poklicalo na pomoč službo družbenega knjigovodstva.

Odstopanja v konsignacijah je potrebno usklajevati s principalom, kajti blago je njegova last in njegovo dolžnost je tudi, da usklajuje inventure z našimi popisi. Po usklajevanju pa bomo ravnali

li v smislu carinskih predpisov glede konsignacij in vodenja viškov ali manjkov.

Vemo, da so razlike odvisne od velikosti prometa ali splošne organiziranosti glede na posamezne vrste materialov in možnosti poškodb.

Samo v našem podjetju je točnost odvisna predvsem od točnosti predlagateljev računov, zato bomo tudi od njih zahtevali opravičila, organi upravljanja pa bodo odločali o opravičilih ali pa zahtevali celo uvedbe disciplinskih postopkov.

Zapomnimo si, da je dobra in pravilna inventura tudi pogoj za realni zaključni račun in baza izračunov mase za osebne dohodke. Tako je od vsakega od nas odvisno, da bo inventura res opravljena kot se zahteva, kajti realnost ima vpliv na dohodek TOZD; kaj to pomeni, pa smo obdelali pri obravnavi problematike izračuna mase za osebne dohodke.

Ker bo nosila največje breme popisov naša kontinuirana inventura, ji moramo omogočiti najugodnejše pogoje in vso pomoč.

V. d. direktorja GRS:
ANTON PLEVČAK, dipl. ing.

Morda vas zanima?

Veliko je bilo že govora o zastaranju, na katerega naletimo tudi v naši vsakdanji praksi in v privatnem življenju. V več nadaljevanjih bi obdelali posamezne zastaralne roke. To je bolj pravno področje, toda v naši poslovni praksi srečujemo zastaranje vsak dan.

Osnova za nastanek instituta zastaranja je obstoječa obveznost, le-ta pa nastane na podlagi pogodbe ali odškodninske odgovornosti:

— pravice nastajajo;

— pravice se morajo uveljavljati;

— po preteku določenega časa pravice tudi zastarajo.

Zastaranje se upošteva z ugovorom dolžnika, čas zastaranja pa je določen z zakonom v obliki zastaralnega roka.

Posebnost teh rokov je, da se ne dajo podaljšati niti s sporazumi. Pri poslih blagovnega prometa moramo računati na blagovne uzanse in njihove določbe (člen 86), ki bodo v našem primeru tudi vodilo.

Prekinitev rokov je možna v posebnih okoliščinah:

— z zastavo ali kakšnim drugim zavarovanjem;

— s priznanjem;

— z izpolnitvijo;

— s tožbo.

Veliko napak se naredi zaradi nepoznavanja rokov zapadlosti. Zato nam sodišča ne morejo pomagati glede na zamujene roke. Stranke same pa nosijo stroške in posledice.

Če ni določen posebni zastaralni rok, se upošteva splošni, ki znaša 10 let.

Roki so različni od dveh, treh dni tja do 10 let oz. do 25 let v primerih, ko je škoda storjena s kaznivim dejanjem.

A. Rok dva dni se mora upoštevati pri dvigu protesta menice (po zakonu o menici).

B. Rok tri dni se uveljavlja pri meničnem poslovanju za ugovore na menično tožbo glede na njeno pravnomočnost.

(Se nadaljuje)
Dir. GRS A. PLEVČAK

Vozila GM-Opel so požela veliko zanimanje pri obiskovalcih

NEKAJ VPRAŠANJ

O PROPAGANDI IN AVTOTEHNI

Konec meseca novembra, prav tako za praznike ob Dnevu republike, je bila Ljubljana središče avtomobilske prireditve. Na veliki avtomobilski prireditvi je sodelovalo prav vse, kar se kakorkoli ukvarja z avtomobilizmom. Navzven skoraj ponesrečena prireditve pa je imela pri obiskovalcih velik odziv, saj je bil potolčen letošnji rekord prodanih kart na kateremkoli sejmu na Gospodarskem razstavišču. Zdelo se je kot basen s poučnim koncem. Ta konec je, da so take prireditve v Ljubljani potreba in želja nas vseh, le morda z drugačnim, bolj profesionalnim in manj mešetarskim pristopom. Ljubljana in Slovenci nasploh si želimo biti seznanjeni z dosežki v avtomobilski in spremljajoči industriji in zato si želimo biti tudi gostitelji malega slovenskega salona. Avtotehna kot tipično avtomobilsko podjetje, ki zastopa ene največjih in najmočnejših svetovnih koncernov kot so Fiat - OM, General Motors, BOSCH in Valvoline ter proizvajalca pnevmatik CEAT, ima prav v predstavitvi izdelkov teh tujih podjetij v Jugoslaviji pomembno vlogo in to od nje pričakuje, ne samo tuje podjetje in jugoslovanski potrošnik, temveč tudi mi, njeni uslužbenci. Prav v času, ko si propaganda utira svojo pot v naši samoupravni družbi in ko skuša kot eden glavnih elementov sodobnega marketinga pomagati pri učinkovitejši in boljši prodaji, pa v našem podjetju ta dejavnost nazaduje. Kdo je krivec? VARČEVANJE prav gotovo ne, saj je propaganda sredstvo, ki naj investiran denar vrača z velikimi obrestmi. Učinkovitost propagande je težko meriti, ker se rezultati kažejo lahko že danes ali jutri ali pa šele čez dve leti. Dejstvo je, da nihče ne prizna rad vpliva propagandnih sredstev, saj so ta podzavestno delovala nanj in se jih direktno niti ne zaveda. Ni namen propagande, človeka v nekaj s preslepitvijo ali silo prisiliti, njen namen je potrošniku nuditi informacijo in širši izbor ter končno tudi solidno postrežbo in ponudbo.

Propaganda prav tako ni nabiranje daril, koledarjev in značk ter ponekod celo vžigalnikov, ur ali še kaj vrednejšega.

V mišljenju nekaterih naših kolegov pa je kar celota. Velika sredstva za propagando pri našem podjetju grede prav za to. In ko bi mi kot celota kaj potrebovali — primer sejmi, demonstracije in sedaj nova trgovina — ni na razpolago prav ničesar. Niti dekagrama materiala, niti daril niti denarja. VPRAŠANJE se glasi: kje in kdo ima vse to?!! V propagandi ni ničesar, saj je TOZD naročnik in plačnik, ter zato naročeno in plačano želi prejeti v celoti. Obstajajo pa tudi črne ovce, ki naročajo mimo za to sistemiziranih služb in je tako evidenca nad nabavljenim in porabljenim še težja, če ne nemogoča.

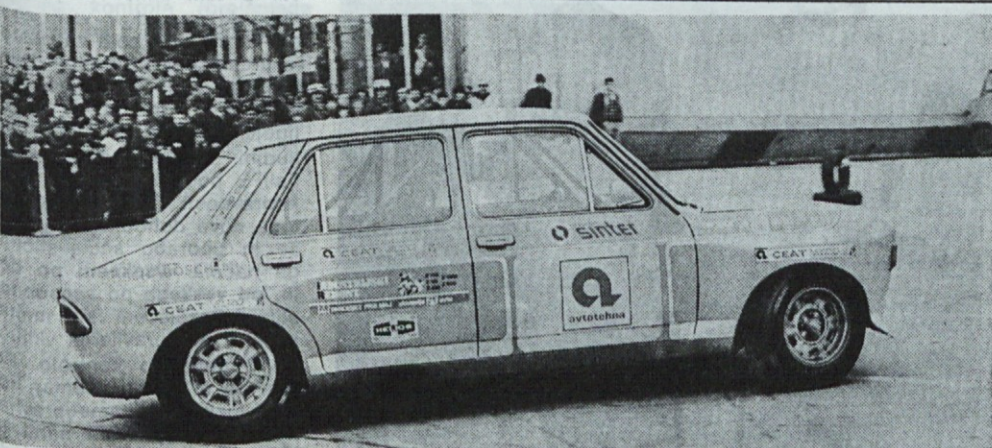
TOZD komercialna vozila je skupaj s propagandno službo organiziral prav v teh dnevih velike avtomobilske prireditve, demonstracijo pnevmatik CEAT. Izkazalo se je, da je demonstracija pritegnila izredno število gledalcev ter interesentov. Prav tako se je izkazalo, da marsikdo te pnevmatike ni poznal. KDO JE KRIV — pomankljiva informacija potrošnikov? Ceat Veltro je prav gotovo pnevmatika, ki lahko konkurira z najbolj znanimi kot so Michelin, Pirelli, Kleber in druge.

Izkazalo se je tudi, da se tekmovalci v rally tekmovalnih in predvsem vrhunsko uvrščeni tekmovalci, saj je kar šest od njih državnih prvakov, zanimajo ali vzijo s pnevmatiko Ceat ter oljem RACING VALVOLINE (naj tu ne omenim avtoelektrike BOSCH, ki se nahaja v 80 odstotkih tekmovalnih vozil).

Marsikatero podjetje bi iz tega naredilo veliko propagandno akcijo, mi pa niti ne skušamo z drobnimi stroški za propagando in informacijami tega povedati širokemu krogu potrošnikov. Kot avtomobilsko podjetje v športni propagandi sploh ne sodelujemo.

Od nas vseh je odvisno, kje in kako se bo pojavljalo ime našega podjetja in principala, ki ga zastopamo, ter kakšna bo prodaja in povpraševanje. Propaganda ni le sredstvo direktorjev in vodij oddelkov, kako obdariti neko poslovno stranko ali koga bližnjih. Propagando moramo voditi vsi, izvaja pa naj jo zato usposobljena in strokovna služba.

LEON JEROVEC

Najzanimivejša demonstracija na razstavi: gume CEAT-Veltro

Razmišljanja o avtomobilu

Ne glede na to, da je od Zagrebškega velesejma 1976 minilo že nekaj časa, ni nikoli prepozno objaviti vtise, ki jih človek dobi ob obisku takega velesejma. Vprašanje je samo, kakšen je ta obiskovalec? Vzemimo za primer, da sta na sejmu bili dve vrsti obiskovalcev. Prvi tisti, ki se je po sejmu samo sprehodil in odšel domov pod vtisom: traktorji, dvigala, kamioni itd., drugi tisti, ki je na sejmu prišel pogledat osebno vozilo. Proti prvemu je ta drugi obiskovalec ostal prikrjšan, ker je bilo osebnih vozil na sejmu zelo malo. Kljub temu je ta drugi obiskovalec dobil več podatkov kot prejšnja leta. Na primer cenike so imeli vsi razstavljalci. Vendar so bili ceniki, ki jih je obiskovalec dobil za »dinarske« avtomobile, bolj fiksni od »uvoženih«, pri katerih v glavnem velja: »cena velja na dan dobave«. Za to dinarskih dajatev ni moč takoj izračunati. Ob takem razmišljanju pa ni odveč, če obrnemo našo pozornost še na nekaj zanimivosti.

Prvič — Ali si Jugoslavlani izračunavamo, koliko nas stane 1 km vožnje? Najbrž so ti zelo redki, ker je to pri nas zelo težko. Vzemimo v obzir samo eno dejstvo. Servisne delavnice v Jugoslaviji ne samo da se ne držijo tovarniških norm za poedina popravila, temveč bolj barantajo z delavnimi urami kakor jim gre v račun. V ZRN na primer v servisih visijo tabele, ki kažejo, koliko časa je potrebno za kakšno popravilo (norma). Stranka nato samo vpraša, koliko je cena ene delovne ure, pa si takoj lahko izračuna stroške, čeprav dobi te podatke takoj tudi pismeno. Zanimiv je pregled, koliko stane zahodnega Nemca 1 km vožnje (1 DM=7,23 dinarjev).

Dohodek	Jugoslovan	Zah. Nемеc
Mesečni	9.065,00 din	9.399,00 din
Od tega stroški za avto	2.800,00 din (30 %)	1.120,65 din (12 %)
Stanovanje (el. voda itd.)	799,11 din (8,81 %)	2.169,00 din (23 %)

Jugoslavlana (pozor, vzemimo moža in ženo, oba zaposlena — skupaj 9.065,00 din. Ta jugoslovanska družina ima vozilo tiste kategorije, ki ustreza mesečnim dohodkom Nemca 2.000 DM.

Nemec si torej z mesečnim dohodkom 9.399,00 dinarjev (1300 DM) lahko privošči avtomobil kategorije 126 P ali pa Dyano. Nasprotno pa si naš državljan lahko omisli vozilo kategorije 1.750 ccm. Skrivnost leži v cenejši prehrani pa tudi v tem, ko pravimo »ko je ples, naj bo ples«.

Drugič je zanimivo tudi to: v naših dnevnih časopisih smo lahko večkrat prebrali, da veliko število naših predstavnikov raje kupuje v inozemstvu in uvaža v Jugoslavijo kakor pa, da se muči s prodajo naših proizvodov na zunanjih tržiščih.

Ali je z osebnimi avtomobili isto? Ali in v kakšni meri **uvoženi osebni** avtomobil obremenjuje že tako pasivno plačilno bilanco naše države? Za ta odgovor se poslužimo primera uvoza enega samega voza (Audi 50 LS) in skušajmo pokazati, kaj naša »skupna blagajna« plača, da posameznik pride do uvoženega avtomobila.

Devizna cena Audi 50 LS znes 7.396 DM. Za nepoučenega predstavlja ta znesek »odliv« iz naših deviznih fondov.

Toda: — te devize mora plačati kupec sam;

mednarodnim standardom? Verjetno je odgovor nam vsem znan.

Preden zaključimo, pogledajmo še en pregled.

Vozilo	Cena DM v ZRN	Cena DM v SFRJ	DINARJI			Skupaj 4+5+6		SKUPAJ DM
			carina	zv. davek	rep. davek	din	DM	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Audi 50 SL	9.945,00	7.396,00	26.305,00	28.827,00	8.548,00	63.680,00	8.807,81	16.203,80

In zaključek: — iz skupne devizne blagajne ni izplačan niti en dinar. Izvoženo pa je proizvodov za 32.084,00 dinarjev (4.437 DM);

— na račun carine in davka je vplačan znesek 63.680 dinarjev (8.807,81 DM);

— ali drugače 95.763 din zaslužka na 7.396 DM, oziroma 53.470,08 deviznih dinarjev, ki jih je vplačal srečni lastnik tega avtomobila.

Tretjič — ali je avtomobil (osebni) gospodarski faktor? Pri odgovoru se poslužimo najcenejšega in banalnega primera:

— enkrat letno redni servisni pregled;

— enkrat letno zamenjava filtra za olje.

Redni servisni pregled: za redni servisni pregled, ki ga vsaka tovarna predpiše, je predvidena norma od 4 do 5 delovnih ur. V Sloveniji je bilo konec leta 1975 271.000 osebnih vozil. Če vzamemo,

da so bile za servisni pregled porabljene 4 delovne ure, dobimo torej 1.084.000 delovnih ur. Ena delovna ura pa stane v poprečju 60 din. Iz tega sledi, da so servisne delavnice v Sloveniji za redne servisne preglede pobrale 65.040.000,00 din. Ker kot dobri državljani vemo, kakšen je prometni davek, vemo tudi, koliko dobi naša skupnost.

Zamenjava filtra za olje: cena filtra za olje je različna odvisno od proizvajalca in za katero vozilo ga potrebujemo. Za naš banalen primer recimo en filter 50 din. Če usluga zamenjave filtra (v poprečju) stane 25 din, plača stranka torej 75 din (brez olja). Serviserji v tem primeru poberejo 20.325.000 dinarjev. Za skupnost pa vemo — davek na usluge, davek na filter itd.

Sumirajmo ta dva primera. Videli bomo, da so lastniki osebnih vozil aktivirali 85 mi-

lijonov 365.000 din (brez davkov). Torej lahko brez strahu trdimo, da je avtomobil »gospodarski faktor«. Vsak naj si dodatno sam izračuna, koliko porabi bencina na leto, in naj to pomnoži z 271.000 (vozila v Sloveniji) in bo dobil lep pokazatelj, ki še bolj potrjuje, kaj je danes avtomobil. Pa še tole: v industrijsko razvitih deželah služi na račun avtomobila kruh vsakih šestih zaposlenih.

Na koncu mogoče samo še ena misel. Ali nismo danes (seveda upoštevajoč še vsotovorni in avtobusni promet) tako daleč, da motorizacija financira vse svoje potrebe. Konkretno: ceste, razširjanje servisne mreže, vzdrževanje prometne regulative in še kaj. Dotok finančnih sredstev je velik (davek na dohodek, davek na promet goriv, rezervnih delov, mandatne kazni, cestne takse itd.). Tako verjetno krijemo vse potrebe. »vozač«

Vozilo	Mesečni stroški din	Cena 1 km vožnje din	Cena 1 km brez stalnih stroškov
1	2	3	4
Fiat 126 P	1.547	1,23	0,93
Citroën Dyane 6	1.720	1,37	1,00
Opel Kadett 1,1	1.858	1,52	1,05
Audi 50 LS	1.952	1,59	1,04
Ford Escort 1,1	2.183	1,73	1,28
Zastava 101	2.241	1,81	1,29

V koloni 2 so vračunani tako imenovani stalni stroški (davek, zavarovanje, amortizacija). V koloni 4 pa je izračunana cena 1 km vožnje brez stalnih stroškov, vendar še vedno s stroški za gorivo, olje, gume. Celotni pregled temelji na primeru 15.000 letno prevoženih kilometrov. Objavljen je bil v časopisu »Auto Zeitung«. Tako lahko vidimo, kateri avto si zahodni Nемеc lahko privošči z ozirom na njegove mesečne dohodke. Pa pogledajmo. Najprej vzemimo neto mesečne dohodke Nemca (po odbitku vseh dajatev). Primerjajmo njegov dohodek z dohodkom

— podjetje, ki uvozi (prodaja, zastopa) mora izvoziti proizvode naše industrije v vrednosti 60 % (od 7.396 DM) ali 4.437,60 DM (32.084 din).

Pri vsem tem se samo po sebi poraja eno ali več vprašanj. Prvič, ali bi tuji proizvajalec avtomobilov kupil pri nas materiala za 4.437 DM, če ne bi bil zainteresiran prodati svojega avtomobila tudi pri nas? Drugič, ali bi se naša strojna in spremljoča industrija v svoji ustrezni proizvodnji tako razvila? Tretjič, ali bi domača industrija motornih vozil imela na razpolago sestavne dele v taki kvaliteti, ki ustreza

Novo izvoljenim na pot

Prejšnji mesec smo v našem podjetju po TOZD in v DSSS volili nove samoupravne organe. Prav bi bilo, če bi kdorkoli naše Glasilo izkoristil za to, da bi v poljubni besedi novim članom teh organov dal napotke za boljše in pravično delo. Ne gre za to, da bi komurkoli

solili pamet, temveč drugim tudi zaradi dejstva, da že mesec dni velja zakon o združenem delu. Ker ta zakon prinaša veliko novega v naš samoupravni sistem, bomo tudi mi verjetno morali popraviti, dopolniti in prilagoditi našo interno zakonodajo. Pa ne samo to. Mirno lahko

rečemo, da novi zakon zahteva od nas, da se spremenimo, da postanemo bolj dosledni in zainteresirani v svojem delu, do svojih dolžnosti. Kar pa se tiče pravice, pa moramo vedeti, da vsebuje tudi odgovornost, kajti delavec ne deluje kot nemočna izolirana enota, marveč kot združeni delavec z vzajemnimi obveznostmi in odgovornostmi do drugih delavcev in do vse družbene skupnosti. S tem zakonom je naš delavski razred v vsej zgodovini svojega boja za obstoj in uresničitev svobodne družbe proizvajalcev dosegel največ. Smo družba, v kateri ljudje ne bodo vladali nad ljudmi, temveč bodo upravljali v pogojih popolne enakopravnosti. Zakon točno določa nove dohodkovne odnose in uporabo socialističnega načela »vsakemu po delu, od vsakega po sposobnostih«. Razčiščeni so mehanizmi samoupravljanja vključno z delavsko kontrolo. Pri tem pa ni pustiti v nemar bogatih izkušenj samoupravljanja do sedaj. Pred nami je obdobje odločilnih in doslednih akcij za uresničitev zakona

Avtotehna na svetovni konferenci firme Valvoline

Pred kratkim se je predstavnik Avtotehne udeležil svetovne marketing konference firme Valvoline, ki je bila za leto 1976 v Atenah.

Te konference, ki je bila od vseh dosedaj najkvalitetnejša, so se udeležili direktorji Valvoline organizacije iz vsega sveta, od Avstralije, Nove Zelandije, Afrike, evropskih držav ter ne nazadnje Amerike, saj je tam, v državi Kentucky, sedež te najstarejše rafinerije v svetu. Rafinerija Ashland Oil proizvaja olja od leta 1866 in je Valvoline prva zaščitena znamka olja na svetu. Ko je

Edward Haynes leta 1893 iznašel prvo motorno vozilo, je bilo seveda olje Valvoline prvo motorno olje, ki so ga uporabili za mazanje tega vozila in vseh ostalih, ki so mu sledila. Valvoline olje je bilo v kvaliteti vseskozi vodilno olje in so ga zato imenovali »kraljico olj«. Tako je tudi že od vsega začetka dirkalne dejavnosti Valvoline olje, ki ga uporabljajo tekmovalci in zmagovalci na dirkah For-

mule I (Jarier, Price, Amon, Andretti, Neilsson).

Zelo skrbno pripravljena letna konferenca Valvoline v Atenah je potekala pod motom »Valvoline osvaja za vas svet od 1.1866«. V referatih spremljanih z diapozitivi in filmi, so udeleženci prikazali svojo komercialno dejavnost, raziskavo tržišča na lastnem teritoriju. Delegati so se enoglasno odločili, da bodo skupno podprli propagandni program in tako še bolj razširili znamko Valvoline. Čeprav je bil omenjeni novi propagandni program med najpomembnejšimi točkami letne konference, so delegati bistveno napredovali pri pla-

niranju prodaje in pri marketing strategiji na različnih tržiščih za naslednje leto.

Konferenca, ki je potekala več dni od jutra do večera, le s krajšim popoldanskim odmorom, je bila res odlično organizirana. Posebne vrednosti so bili razgovori za okroglo mizo, kjer je v skupinah štirih ali petih udeležencev vsak delegat razpravljal o svojem stališču do načinov za pospeševanje prodaje novih proizvodov, najprimernejši embalaži za olja in tectyle in o drugih temah, vse glede na izkušnje s teritorija, na katerem plasira Valvoline proizvode. Pogovorni jezik je bil angleški.

Na konferenci v Atenah je tov. Julija Dolenc, vodja oddelka maziv TOZD IV, zastopala Jugoslavijo. V 15-minutnem orisu obdelave jugoslovanskega tržišča je prikazala pričakovane rezultate v letu 1976. Od dovoljenega kontingenta uvoza motornih olj v Jugoslavijo bo Avtotehna letos prodala 30 %. Če bi tudi dosedaj najmočnejša stranka, INA Zagreb, v l. 1976 vzela več Valvoline olja, bi bila odstotek še višji. Z letošnjo prodajo Valvoline olja dosežemo 2 % udeležbo na celokupnem jugoslovanskem tržišču. Tako imamo ob uvoznih restrikcijah, zaradi močnih domačih rafinerij, lahko bi rekli, normalno udeležbo Valvoline olj na jugoslovanskem tržišču, ali točneje rečeno, procentualno celo boljše zastopanje Valvoline, kot npr. v Veliki Britaniji in drugih tržiščih, kjer je močna konkurenca znamk olj. Seveda pa letos te prodaje Valvolina ne moremo niti ne smemo primerjati z leti 1972 in 1973, ko ni bilo nobenih uvoznih omejitev. Naš bodoči trend poslovanja mora biti prodaja industrijskih olj Valvoline, ki zanje ni najrigoroznih omejitev uvoza. Ta olja pa je Avtotehna v vseh preteklih letih zanemarjala.

V svojem referatu, ki ga je tov. Dolencova popestrila z barvnimi diapozitivi, je poudarila, da Avtotehna tudi na področju prodaje tectylov v preteklem obdobju ni naredila dovolj. Zaradi zmanjšanja prodaje olj je zlasti v zvezi s tectyli sedaj potrebna rigorozna in sistematska obdelava tržišča. Na tem področju imamo trenutno še mnogo nerešenih problemov, res pa je, da se naše tržišče šele sedaj osvetcha. Potreba po antikorozijskih sredstvih in za njihovo aplikacijo, so dane neizčrpne možnosti. Kljub nerešenim problemom bomo v letu 1976 precej povečali prodajo tectyla.

Tov. Dolencova je prisotne seznanila, kje vse uvajamo uporabo tectyla v Jugoslaviji: v proizvodnji vozil Citroën, Renault, Zastava, v železarne, kovinsko predelovalno industrijo, gradbeništvo in drugam. Ne nazadnje uvajamo barvne tectyle v industrijo kontejnerjev, ker tako pocenimo proizvodnjo in vzdrževanje, če uporabljamo tectyle namesto konvencionalnih barv in lakov. Seveda pri uvajanju novih materialov, tectylov, ne moremo brez posredovanja izkušenj v podobnih primerih iz drugih držav. Potrebna je nujna izmenjava dragih in včasih dolgotrajnih testiranj kakor tudi referenčnih list, kjer seveda za te proizvode že obstajajo.

Izvajanje tov. Dolencove so predstavniki Valvoline organizacije z vsega sveta spremljali z velikim zanimanjem, saj se je tokrat Jugoslavija prvič predstavila; gre v korak z ostalim svetom, ima iste razvojne poti, iste probleme pri uvajanju novih materialov in je pobudnik za najtesnejše mednarodno sodelovanje.

VALVOLINE — Managerji iz vsega sveta — med njimi J. Dolenc (Avtotehna) — peta z leve

na, za boljše samoupravljanje in ne nazadnje za bolj humano reševanje problemov, za likvidacijo neznanja itd. Da pa bomo vse smotre, ki se postavljajo pred nas in pred naše nove samoupravne organe, dosegli, je potreben načrt dela in ustrežna organizacija.

Pa povejmo danes nekaj besed novim članom samoupravne delavske kontrole. Zakaj? Med drugim tudi zato, ker smo o tem že pisali v našem glasilu, ker smo pozvali vse samoupravne delavske kontrole (prejšnjega sklica), da v naš časopis poročajo o svojem delu. — Pa ni bilo uspeha. Človek pomisli, da morda zaradi »strahu«, morda zaradi zaprtosti ali morda zaradi »tajnosti« podatkov itd. Kakor koli že, novi člani morajo vedeti, da je postavljeno načelo: »da imajo delavci v OZD, TOZD in DSSS pravico in dolžnost izvajati samoupravno delavsko kontrolo neposredno, preko organov samoupravljanja in preko posebnega organa samoupravne delavske kontrole. Naloge pa so predvsem: uresničevanje samoupravnih pravic, razpolaganje s sredstvi v družbeni

lastnini, ukrepanje v primeru, če kdo krši samoupravne pravice, če kdo zlorablja družbeno sredstva, in še in še.

Vedeti moramo, da samoupravna del. kontrola ne prevzema funkcije delavskega sveta, niti ni delavski svet oproščen odgovornosti za kontrolo. Tudi sam neposredno nadzira dogajanja v podjetju.

Vendar pa samoupravna delavska kontrola ne sme biti pod varuštvom nikogar. Člani morajo odgovarjati samo delavcem, ki so jih izvolili. Pri vsem tem, ko vemo, da ima vsak delavec pravico vedeti vse o svojem delu, o delu svoje TOZD in OZD (po vseh vprašanih od financ do poslovanja itd.), pa si moramo biti na jasnem, da nimamo pravice nagajati, se obnašati indolentno, biti oportunist, zato, ker nekdo drug več zna od nas itd.

Komisije torej imamo in imamo samoupravne akte. Potrebno je samo predati posle, se poglobiti v vsebino dela, iskati pomoč pri delu (tudi preko Glasila), biti aktiven, skratka biti pravi član kolektiva.

Naša Julija Dolenc poroča

Prerez poprečnega občana

(brez noža!)

Dandanašnje zagate tarejo vsakogar po svoje. Ker vemo, da je statistika točno zbiranje netočnih podatkov, pogledimo tokrat objektivno in subjektivno v oči našemu občanu MESOJEDEC Akviniju.

K njemu smo poslali našega prekaljenega novinarja Pavla Zlobca, da mu pretipa obsti. Objavljamo neokrnjen in odkrit pomenek med našima dvema junakoma. Tekst v oklepajih pa ponazarja, kaj si je mislil kdo sam pri sebi.

P. Z. (Pavel Zlobec: Tovaríš Mesojedec, kako ste prišli do tako zvencega priimka?

M. A. (Mesojedec Akvinij): Hm, ja, (teslo novinarsko, vsaka žena in gospodinja si želi za moža vegetarijanca!) veste, moj oče je bil dedec in pol, lovec in tričetrt, kot mož pa pol hudiča ni bil vreden (tako kot vsi). Tako sem se rodil kot polbrat čredi njegovih otrok. Održal sem pošteno ime svoje matere, ampak pustimo to, važno je zdravje!

P. Z.: Kako ste preživeli otroštvo? (Pankrt torej!)

M. A.: Bila je vojna, previhrali smo jo pač, in sreča, da nisem imel trakulje, pa vi?

P. Z.: Res sreča, kako pa kaj ZDAJ vaše zdravje, ali se vam spleča usekati bolniško? (Le kdo mu pomaga preriti vso to zemljo, sam gotovo koplje za nafto?)

M. A.: Eh, eh, mislite na teh nekaj gredic, ki kvarijo okolico hiše? (spet eden, ki bi rad zastoj solato!) Veste kaj, žena je doma in otroci, to je NJEN hobby.

P. Z.: Ni kaj. Saj ne boste zamerili, koliko pa zaslužite pri vašem podjetju?

M. A.: Ne boste verjeli, niti slovenskega poprečja ne prinesem domov. Zlata, prinesi no wodka in tonic za tovariša od časopisa!

P. Z.: Wodka, wodka, hja, po njej človek vsaj ne smrdi. Poslušajte, tovariš Mesojedec, preklemsko, lepo imate urejeno, pa dva avtomobila imate, kako zvozljate prvega s prvim? (Stari krade, ali pa bo rekli, da ima strica v Južnoafriški Uniji.)

M. A.: (Kako ga žre, peroprask, pa še vozi!) Lejte, sem vedel, da boste to vprašali. Lahko vam intelektualcem, vse za gotove pare, mi se moramo pa sami znajti. V službi, poslušajte tovariš novinar, in ne buljite v hčerko, v službi nimam možnosti napredovanja in povišic, alora mi popoldne ostanejo le še lastne roke, da kaj ustvarim in postorim, ka-lii?

P. Z.: Seveda, seveda! In kaj vas tako neusmiljeno žene k popoldanskemu ustvarjanju? (aha, zdaj bom odkril njegovo čarobno formulo.)

M. A.: Zlata, daj še wodka, in utišaj ta šmentani stereo, dokler ne pošljejo quadro! Popoldansko ustvarjanje vas torej zanima. Veste, nemirno kri imam, moram nekaj početi, sem pač Slovenec. Da lahko zmorem prispevati na vse konce in kraje. Sicer bi me pokopalo. In če si ne bi sam ustvaril tistega kar imam in kar ni obdavčeno, (hudič sakramenski) bi lahko čakal križem rok, da bi me vrag

pocitral. Bi raje gledali televizijo, tovariš novinar?

P. Z.: Ne, ne, nikakor, kar nadaljujte!

M. A.: Se strinjam, saj jo tudi ne morete, ker je crknila katodna cev. Dokler sin ne pripelje novega aparata iz Italije, smo rešeni vsega zlega. Sosedje hodijo k okulistu zaradi spremljanja programa.

P. Z.: Saj res, kako pa kaj sosedje gledajo na vas, z ozirom na to, da bolje vozite od njih? (Heh, potem bom vprašal še sosede same.)

M. A.: (Ta pravo vprašanje, gnide preklete, nevoščljivi so ti nove podkvice na čevlju). Vidite, tovariš novinar, sosedske odnose imamo urejene. Loči nas betonska ograja, voščimo si novo leto, rolete imamo, brigamo se zase, ker

imamo dovolj dela, ah, ni lepšega, če imaš lastno hišo in rjoveš v njej po mili volji, red mora biti, a ne.

P. Z.: Tovaríš Mesojedec, kako kaj živite kot osnovna celica družbe?

M. A.: Če mislite na podražiteve olja, soli, bencina, itd., itd., ste se nasmolili, tovariš novinar. Mi te cene kompenziramo na trgu, kjer žena prodaja zelje, korenje, peteršilj, črno redkev in žajbelj s poletnega dopusta. Zakaj pa mislite, da družina Mesojedec stoji tako trdno na svojih nogah. Saj res, tovariš novinar, danes boste ostali pri nas na večerji, Meeeeeeri, spodi tega garjavega psa dol s perzjanerja! Jeh, ta mladina! Nobenega občutka za antisepto nima.

P. Z.: Oprostite, tovariš Me-

sojedec, res hvala, čas me stiska, in, in... (evo, žena mi bo spet očitala lajdranje).

M. A.: Tovaríš novinar, ne serite ga vendar, proč s tem izgovarjanjem, (kar pozna se mu, kako slabo je prehranjen) takšnega jedilnika ne boste našli v nobeni štariji. Domače krvavice, domače zelje, domača zabela in ocvirki, enkratni ajdovi žganci in domača štimunga. Dajte želodcu enkrat praznik, saj običajno goitamo instante, ekstrakte, konzervanse in šestkrat zmznjene zvarke!

Že stari Grki so čislali svoje goste, in menda smo mi tudi ljudje na mestu, mar ne!? Veste kako se reče po grško človek? Grk, he, he, hk.

P. Z.: Pa ja niste bili na dopustu v Grčiji?

M. A.: Fino, torej ostanete. Ja, bili smo. Hoteli smo najprej nekam na našo obalo, a smo zaključili, da je grško sonce prijaznejše. Biksali smo ga za četrtno ceneje in petino dalj časa. Tam imajo zares sveže ribe in ne v kockah, kot pri nas, ledenih seveda.

P. Z.: Imam občutek, tovariš Mesojedec, da mlatite čez našo prehrabeno industrijo.

M. A.: Recite mi kar Aki in razumite, da je tudi vino pri nas prehrabeni artikel, pa

imamo več pijandur kot drugod. Vino daje moč in brzi- no, ampak brez jela ni dela. Kar pogledjte, kaj dobite pri nas v restravracijah: tipizirano hrano, razen izjem. Zlata, daj tisto črnino, saj veš katero, zraven večerje.

P. Z.: Aki, prisluhnite Aki, kateri arhitekt vam je uglašbil tole vašo dnevno sobo, zdi se mi sila imenitna?

M. A.: Zares ste neugnani, tovariš novinar, a povem vam: imam svoje orodje in nekaj strojev, aparatov, ki mi pridejo prav, da svoje ideje realiziram sam, kam pa pridem, če najamem obrtnike. Kamin in vse to robustno pohištvo sem izdelal sam. Dajva ga še pljunek! Saj ima delo dandanašnji še nekaj veljave, kaj!

P. Z.: Nehajte vendar, bralci bodo popenili! (kozol stari!)

M. A.: Nehajte zlomka vil (biseksualec nemarni, on nima pojma o heterah in heteroseksualnosti, očitno so otroke vzeli iz pralnega stroja, če jih imajo.) Družinska harmonija je vodilo k uspehu in blaženem počutju.

Če vam je zoprna misel, da jeste samo zato, da se lažje otrebite, potem lahko nehava debatirati o teh stvarih, sicer pa še vedno ostanete na večerji.

P. Z.: (Kultura perfidna!) Hkkeh, Aki, dam vam prav, da se seksualnega azila sploh ne dotakneva.

M. A.: (No, duša iztirjena, z moralo je očitno na kahl!). Ja, tovariš novinar, ko smo ravno pri tem, povem vam, naša zavest je na berglah.

P. Z.: Na kaj merite? (Nazardnje bo postavil pred zid celo tisk.)

M. A.: Merim na naše pokvarjene duše. Za dobre denarje bi bili pripravljene postati Slovenci z muslimansko krvjo in kapitalistično miselnostjo, ter vzkljkati zraven: o, Kristus nazarenski, kakšna krivica se nam godi. Očitno ne znamo dovolj skrbeti zase, ker, ker...

P. Z.: No, no, nadaljujte!

M. A.: Ne, ne, ni govora, jaz sem neangažiran, to so le besede, besede, besede... (poje Elder Vila).

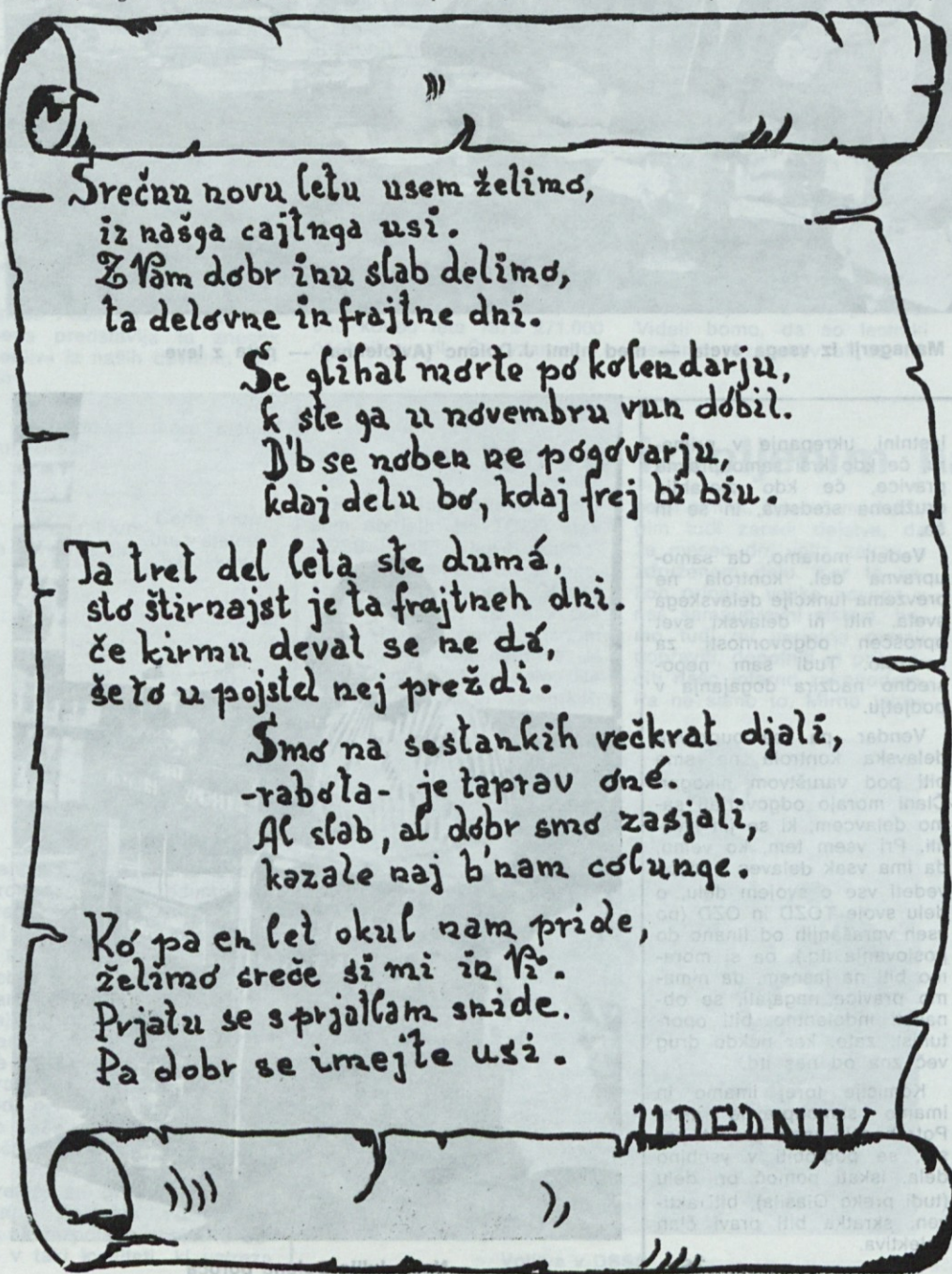
P. Z.: Potem pa na zdravje Aki, hk, lepa beseda lepo mesto najde, hk. Sicer bi pa poprosil, kje se pri vas začne kanalizacija?

M. A.: Ven, pa takoj levo, in da mi ne pomokrite sten, prosim lepo. (Le kako bo jedel, klada pijana?)

V lepem jesenskem večeru se je družina Mesojedec z gostom vred bolj ali manj uspešno posedla okrog patriarhalnega omizja in se zagrizla v sočno večerjo, ki pa gostu ni prinesla pravega sladokusnega čara. S trdno voljo je obvladal samega sebe, tudi kasetofon, v katerega je mimogrede bruhnil, in se pustil s taksijem pripeljati domov. Uredniku je komentiral obisk pri Mesojedcu, kot nepovnljiv opus posvetnega, zdravega in klenega življenja.

Uredniški odbor je enoglasno prišel do zaključka, da je poanta še nedorečena, in pokaral tovariša novinarja, da zaključí načeto delo.

FRANCE BREGANT

SMUČANJE

Kot velja za večino športnih panog, velja tudi za smučanje, da šele znanje prinaša optimalne užitke. Znano pa je, da za smučanje ni nikoli prepozno, da se ga začnemo učiti. Še nekaj let nazaj je veljalo, da se mora smučar imeti čim daljše smuči. Tisti, ki so se začeli učiti z 2 m ali več dolgimi smučmi, so za pridobitev osnovnega znanja porabili več let. Mnogi so že med tem onehali, ker je učenje prenaporno in predolgo.

V smučarski sezoni 1972/73 pa je tudi k nam prodrl sistem smučarskega učenja po GLM metodi. Učenje po tej metodi z mnogo krajšimi smučmi od normalnih ima mnoge prednosti. Učna pot do paralelne tehnike smučanja je mnogo krajša, zaradi krajših smučmi pa je tudi zmanjšana nevarnost poškodb pri učenju.

Vendar pa se vsi ne bodo učili smučanja po GLM metodi, preprosto zato, ker potrebujemo več parov različno dolgih smučmi, to pa precej podraži že itak drago smučanje. Zato bi podal nekaj nasvetov za smučarje (in) zasvetov za smučarje (in) začetnike, vzetih iz Priročnika športne rekreacije (Janez Virk).

Oprema smučarja mora biti taka, da bo mogoče čim popolneje izvesti gibanje oziroma akcijo, ki jo je naš gibalni mehanizem začel in se mora preko opreme prenesti na sneg. To pa pomeni, da se morajo čevlji tesno prilagoditi nogi, okovje, trdno privrženo na smuči pa mora varno držati čevljev. Zato naj vam pri tem delu opreme ne bo žal denarja, kajti v naših trgovinah boste res dobili za več denarja boljše čevlje (ti naj bodo tesno prilagajajoči nogam, vendar ne smejo tiščati — CABER, SAN MARCO), boljše vezi (trdno držijo čevljev, vendar ob padcu pravčasno popustijo — MARKER, TIROLIJA), pa tudi boljše smuči (za začetnike mehkejša, za dobre smučarje trše — ELAN). Zelo važna je tudi pravilna izbira dolžine smučmi, zato si oglejte naslednja navodila, ki jih je za brošuro »TRIM SMUČAJ« pripravil profesor Šmitek.

RAZREDI:

1. Začetniki — hoja in drsenje na ravnini, igre na snegu, obrati, vzponi, padanje in vstajanje, smuk naravnost, učenje pluznega zavoja, učenje vožnje z vlečnico itd.
2. Začetniki, ki obvladajo spreminjanje smeri in zavajanje s pluznimi zavoji.
3. Nadaljevalna šola — tekoče zavijanje z izpluževanjem zgornje ali spodnje smučke ali obeh smučmi naskrat.
4. Nadaljevalna šola — prehod iz pluzne na paralelno tehniko.
5. Dobri smučarji — paralelna tehnika.
6. Dobri smučarji — paralelni zavoj od brega.
7. Zelo dobri smučarji — aktivno zarezovanje z robniki, hitro vijuganje z zadrževanjem.
8. Odlični smučarji, ki obvladajo vse tehnične prvine v ugodnih snežnih okoliščinah.

9. Odlični smučarji — obvladovanje vseh oblik krmarjenja na vseh vrstah snega (led, globok sneg) in na vseh strminah.

Ko ste ugotovili, v katero skupino spadate, ugotovite po razpredelnici, koliko točk vam pripada.

Razred	Točke	Leta	Točke	Višina v cm	Točke	Teža v kg	Točke
1	10	80	10	200	19	100	19
2	14	70	14	195	18	95	19
3	17	60	16	190	17	90	19
4	20	50	18	185	16	85	18
5	24	45	19	180	15	80	18
6	28	40	20	175	14	75	18
7	29	35	20	170	13	65	17
8	30	30	20	165	12	55	16
9	31	25	20	160	11	50	15
		20	20	155	10	45	14
		15	20	150	9	40	13
		12	17	145	8	35	12
		10	15	140	7	30	11
		7	10	135	6	25	9
		6	8	130	5	15	8
		4	5	125	4	14	7
				115	3		
				105	2		
				95	1		

Glede na znanje, starost, višino in težo ugotovimo točke, jih seštejemo in pogledamo, kolikšna dolžina nam ustreza.

Skupno število točk	Dolžina smučmi v cm
87	220
85	215
83	210
81	205
79	200
77	195
75	190
73	185
71	180
69	175
67	170
65	165
63	160
61	155
59	150
57	145
55	140
53	135
51	130
49	125
47	120
45	115
43	110
41	105
39	100
37	95
35	90
33	85
31	80
29	75
27	70

Seveda pa se mora vsak zavedati tega, da imajo več uspeha pri učenju tisti, ki so gibalno sposobnejši. Nihče se ne bi smel lotiti učenja smučanja in smučanja nasploh, če se ni prej zadostno telesno in kondicijsko pripravil (gozdni tek, smučarska gimnastika, trim).

Vsak smučar mora vedeti, še posebej pa starejši, da se je treba na smučarsko sezono dobro pripraviti. Toda enako se je treba pripraviti tudi pred vsakim posameznim smučanjem.

Le na ta način bomo preprečili precej poškodb na naših smučiščih in smučanje — eden najboljših rekreacijskih športov, nam bo še prijetnejše. **rd**

Mi planinci

Tudi mi planinci smo imeli svoj piknik. Odločili smo se, da ga priredimo na Rašici, pri Planinskem domu. Tako se je tisti dan nekaj najbolj pridnih že zgodaj napotilo tja gor, da pripravijo vse potrebno za veselo razpoloženje in dobro voljo. Že nekaj dni prej smo za ta dan naročili potrebne jestvine in lepo vreme. S hrano ni bilo težav, sonce pa nas tudi ni pustilo na cedilu. Sijalo je kot

za stavo in se smejalo dol na nas, nadebudne izletnike, pa ne vem, ali smo bili res tako prijetni na pogled, all je imelo kakšen drug vzrok. Kakorkoli že, veseskozi smo bili obsijani od njegove svetlosti, sonca.

Tisti, ki so malo kasneje prihajali na zbirališče, so proti vrhu zelo hiteli, zakaj k prvemu cilju so jih vodile prijetne vonjave, ki so zavajale še tako trdnega in odločnega borca za nekalorično prehrano. Imeli smo pa res skoraj vse, pečenega prašiča v kosih, imenovanih zareznicah in sploh meso, odlično pečeno na ražnju. Nekaj vode je tudi steklo, pravzaprav žlahtne kapljice, v kateri je pa danes po mnenju nekaterih samo voda pa sladkor pa...? Na tem mestu bi ne bilo pametno še vsega drugega naštevati, ker bi lahko kakšen bralec s široko domišljijo v trenutku slabosti uporabil Glasilo za prtič, kar bi ne bilo v skladu z moralo in estetikom.

Tako se je dan že nagibal h koncu, mi smo bili še vedno dobre volje in smo ob harmoniki blagglasno prepevali. Blagglasnost se je sicer včasih izrodila v tako imenovano neubranost, ampak nič ne de, dokazali smo svoje narodno poreklo. Pravijo, trije Slovenci so že zbor, nas je bilo kar za več zborov.

Nazanje smo se vendarle morali poslovati od prijetnega okolja, prijazne gospodinjice in seveda najboljših ljudi v Avtotehni, planincev. Razšli smo se in si rekli, da bomo še kdaj skupaj.

od naše:

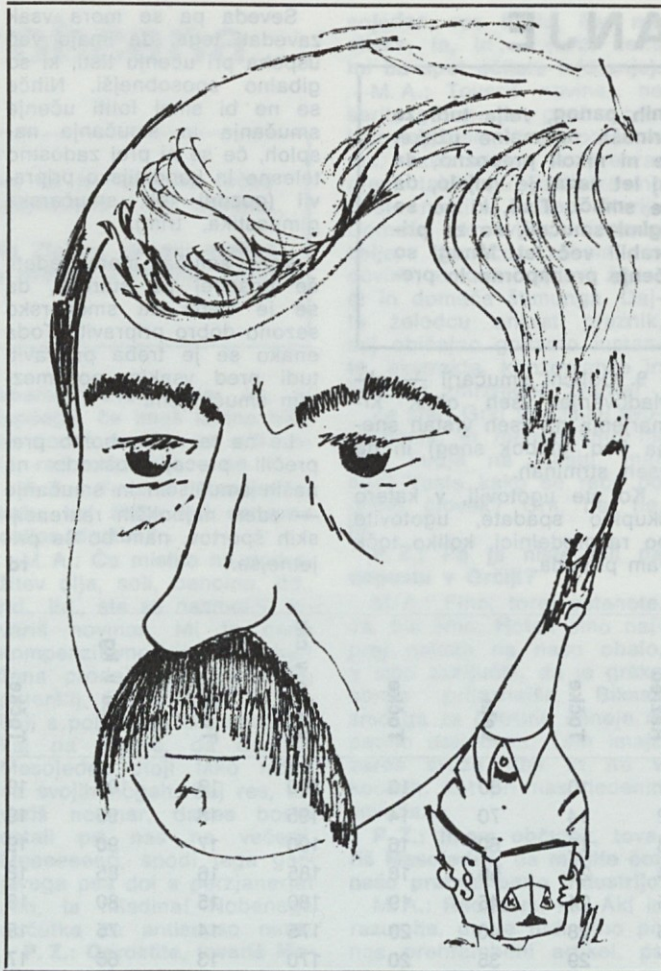
OKTOBER—NOVEMBER 1976
PRISLI

- 6. 9. GLAD Ivanka, TOZD Notranja trgovina
- 7. 10. NUHANOVIC Ana, DSSS
- 15. 10. PEJIC Slobodan, DSSS
- 20. 10. DEBELAK Milena, DSSS
- 27. 10. ZAMAN Anton, TOZD V — Notranja trgovina
- 1. 10. BLAGOTINSEK Tatjana, TOZD Elektroizvodi
- 1. 10. ERBEZNIK Franc, TOZD Komerzialna vozila
- 18. 10. VALENTINCIC Nadja, TOZD Komerzialna vozila
- 26. 10. OVIJAC Edi, TOZD Komerzialna vozila
- 1. 11. ZUZEK Alojz, DSSS
- 1. 11. KUSAR Franc, DSSS
- 1. 11. MIHEVC Marjeta, DSSS
- 18. 11. TEHOVNIK Franc, TOZD Elektronika, maziva ...
- 23. 11. MEH Cvetka, DSSS

- 15. 11. CERCEK Mian, TOZD Komerzialna vozila
- 18. 11. TOMINC Andrej, TOZD Komerzialna vozila
- 22. 11. ROSULNIK Rafko, TOZD Komerzialna vozila

ODSLI:

- 5. 10. BRENCE Kajetan, TOZD Osebna vozila, sporazumno
- 31. 10. PAVLOVIC Miroslav, TOZD Elektronika, maziva ... sporazumno
- 20. 10. SERVICL Marija, DSSS, sporazumno
- 8. 10. KUNTIN Ivan, TOZD Notranja trgovina, sporazumno
- 17. 10. DRAZOVIC Milka, DSSS, sporazumno
- 31. 10. FORSTINGER Rasema, DSSS, sporazumno
- 28. 10. KRHN Olga, DSSS, sporazumno
- 15. 11. BLAZINIC Valter, TOZD notranja trgovina, sporazumno
- 14. 11. RIBNIKAR Natja, DSSS, sporazumno
- 15. 11. ZAMAN Anton, TOZD Notranja trgovina, sporazumno
- 15. 11. PATALEN Slavko, TOZD Notranja trgovina, sporazumno
- 15. 11. REBEK Milan, TOZD Komerzialna vozila, sporazumno

ZGODOVINSKI DOGODKI

V slehernem mesecu se je marsikaj pripetilo. V januarjih na primer tole: V prvem je Slovane ob Dnjepru in Visli tako zabeležilo, da so sklenili preseliti se. Ob letu, spet v tem mesecu, dobimo v naših krajih prvo zadrugo, ki jo izvolijo naj sodobnejši. Celo bogovi živijo v zadrukah, vendar se o teh zadrugah ni moglo zvedeti, če so kaj koristnega pridelale. Januar je tudi mesec prve rotacije, ki so jo izumili Slovani: Knez Mojmir je prevrnil kneza Pribrina, Mojmira je prevrnil Rastislav, Svatopluk Rastislava itd. Leta 1683 v januarju je Mihajlovič na Dunaju odprl prvo kavarno iz zaplenjene turške kave.

KOLENDARČEK ZA JANUAR

- 1. 1. 1942 — objavljene temeljne točke OF
- 3. 1. 1942 — padli prvi talci v Begunjah
- 5. 1. 1895 — Konrad Röntgen odkrije žarke X
- 6. 1. 1929 — kralj Aleksander razglasi »šestojanuarsko diktaturo«
- 7. 1. 1943 — umrl izumitelj Nikola Tesla
- 9. 1. 1942 — začetek tridnevne dražgoške bitke
- 14. 1. 1953 — Tito izvoljen za prvega predsednika FLRJ
- 15. 1. 1919 — v Berlinu umorjena Rosa Luxemburg in Karl Liebknecht
- 16. 1. 1947 — ustanovljena skupščina LRS sprejme prvo ustavo
- 19. 1. 1976 — rojen James Watt, izumitelj parnega stroja
- 27. 1. 1942 — začetek legendarnega pohoda I. proletarske brigade
- 29. 1. 1573 — začetek kmečkega upora pod vodstvom Matije Gubca
- 30. 1. 1946 — Zvezna skupščina sprejme ustavo FLRJ
- 31. 1. 1943 — nemška armada von Paulusa pri Stalingradu (sedanji Volgograd) se vda

ZANIMIVOSTI

René-Auguste de Rennville (1650—1723) je bil enajst let jetnik v pariški Bastilji. V tem času je napisal 6000 stihov romantičnih pesmi in zgodovinsko razpravo v desetih knjigah. Ker mu niso dali pisalnega pribora, si je sam izdeloval peresa iz kurjih kosti, pomakal pa jih je v tekočino, ki si jo je prav tako sam pripravil iz saji in vina (že takrat so v zaporu jedli kure in pili vino).

ZAHVALA
Ob smrti svojega očeta se za darovano cvetje, spremstvo na njegovi zadnji poti in sočustvanje, iskreno zahvaljujem.
Nadja Valentincič

Glasilo izdaja Avtotehna Ljubljana. Glavni urednik Savo Žigon. Odgovorni urednik Zvone Ogrinc. Tiska Tiskarna Ljubljana. Glasilo je po sklepu sekretariata za informacije oproščeno prometnega davka.

PODOBA, RISBA		IME PESNIKA KOVICA	PIJAČA PRED JEDJO	OKROGLAST MIKROB	RUSKO LETOVISCE OB ČRNEM MORJU	LOJZE SLAK	VODJA EKONOMATA	OBMEJNO POSLOPIJE
ZIMSKI ŠPORTNIK SSMUČNI								
DEŽELA LAPONCEV								
CIGAN								
RUMENORJAVA BARVA				MAJHEN KONJ				
NUJNOST	OPRAVICENJE	DENAR ZA TRI ENOTE	TRGOVSKA HISA V LJUBLJANI	IVAN VIDIC	MAMA OBZALOVANJE			R
ČLOVEK NA POTI					ZIVAL POD ZEMLJO	OČE		PEVKA PRODNIK VSTOPNICA
POSEL, DELO								MORNAR LADJE ARGO
SODOBNA OBLIKA TELESNE REKREACIJE				DRODJE ZANJIC				IME KUBANSKEGA MINISTRA ROE
BREZPRAVNO LJUDSTVO				ITAL. KAMION	TEGA LETA MORSKO OBREZNO JEZERCE	JAPONSKI DROBIZ, STOTINKA JENA	TROPSKA PAPIGA ODPOSLANEC	
POPEVKARICA SRŠEN			PIVO STARIH SLOVANOV		ZAPOR EDEN OD CEZARJEVIH MORILCEV			GUSTAV URBANC BREME
KRAVJI SAMEC			SLIKAR GASPARI				KORALNI GREBEN KINEMATOGRAF	
NACE CESENI		DOLINA	KOŠARKAR DANEV	SL. SLIKAR (KOSTJA) OKRASNA PTICA				OSEBNI ZAMEK LJUJSKA TEHNIKA
OIDIP (DALIŠE)						RISAL: BRASO	REDKO M.IME MOSTAR	
EVROPSKA ETNICA SKUPINA						MESTO V SEVERNI ITALIJI		
LOPOV, RAZBOJNIK						MAKEDONSKO KOLO		ROBERT TAYLOR
								SESTAVIL: PETELIN